नेपाल सरकार

सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौं

सूचनाको हक सम्वन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) को व्यवस्था अनुसार अद्यावधिक र प्रकाशनः २०७१।७१ देखि २०७१।९।३० सम्म

(क) निकायको स्वरुप र प्रकृति

सहकारी तथा गरिबी निवारण

(ख) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदको मिति २०६९।०२।०५ को निर्णयानुसार नेपाल सरकार कार्य विभाजन (संसोधन सहित) नियमावली २०६६ स्विकृत भए अनुरुप सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको कार्य निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. सहकारी र गरिबी निवारणसम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन,
२. सहकारी सङ्घ संस्थाको विकास, सुदृढिकरण र नियमन,
३. सहकारी र आर्थिक विकास,
४. सहकारीको प्रवर्द्धन र संरक्षण,
५. अन्तराष्ट्रिय सहकारी संगठनसम्बन्धी विषय,
६. अन्तराष्ट्रियस्तरमा सहकारी संस्थाको प्रवर्द्धन र विकास,
७. सहकारी बचत तथा ऋण लगानीसम्बन्धी विषय,
८. सहकारी र गरिबी निवारणसँग आबद्ध संघसंस्थाको अनुगमन, रेखदेख र नियमन,
९. सहकारी रकमको लगानी,
१०. सहकारी र गरिबी निवारणसम्बन्धी विभिन्न निकायबाट सञ्चालित कार्यक्रमको समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन,
११. सहकारी र गरिबी निवारणसँग सम्बन्धित अन्तर मन्त्रालयगत कार्यको समन्वय,
१२. सीमान्तकृत, विभिन्न वर्ग र समुदायमा रहेका गरिबको पहिचान,
१३. सहकारी र गरिबी निवारणका क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाको प्रबर्द्धन, कामको समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन,
१४. सहकारी र गरिबी निवारणसम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, सर्वेक्षण,
१५. सहकारीसम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि,
१६. सहकारी र गरिबी निवारणसम्बन्धी आयोजनाको संभाव्यता अध्ययन, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन,
१७. सहस्राब्दी विकास लक्ष्य (गरिबी निवारणसम्बन्धी),
१८. राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड,
१९. सहकारी संघ-संस्था ।

(ग) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

क्र. सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	कुल कायम हुने दरबन्दी
१	सचिव	विशिष्ट			१
२	सह-सचिव	रा.प.प्र.	प्रशासन		२
३	उप-सचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.	६
४	उप-सचिव (कानून)	रा.प.द्वि.	न्याय	कानून	१
५	उप-सचिव (लेखा)	रा.प.द्वि.	प्रशासन	लेखा	१
६	तथ्याङ्क अधिकृत	रा.प.द्वि..(प्रा.)	ने.आ.यो.तथा तथ्याङ्क	जनरल स्टा.	१
७	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.	१०
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	२
९	तथ्याङ्क अधिकृत	रा.प.तृ. (प्रा.)	ने.आ.यो.तथा तथ्याङ्क	जनरल स्टा.	
१०	अर्थ विज्ञ	रा.प.तृ. (प्रा.)	कृषि सेवा	ए.इ.मा.एण्ड स्टा	१
११	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ. (प्रा.)	विविध		१
१२	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	११
१३	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	लेखा	२
१४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध		४
१५	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.	३
१६	टाइपिष्ट	वेगअनुसार	प्रशासन	सा.प्र.	
१७	सह-लेखापाल	रा.प.अनं.द्वि.	प्रशासन	लेखा	१
१८	हलुका सवारी चालक	श्रणी विहिन	इन्जि	जन.मेकानिक	६
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रणी विहिन	प्रशासन	सा.प्र.	९
	जम्मा				६२

कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	पद	नाम	महाशाखा/शाखा	कार्यालय नं.	मोवाईल नं.
१.	सचिव	श्री श्रीधर गौतम		४२११८६०	९८५१०९५२००
२.	सह-सचिव	श्री सुरेश प्रधान	योजना तथा गरिबी निवारण महाशाखा	४२०००५८	९८४१३९९७५२
३.	सह-सचिव	श्री पुरुषोत्तम कुँवर	सहकारी तथा व्यवस्थापन महाशाखा	४२११७८१	९८६०१५३४४४
४.	उप-सचिव	श्री सानुकाजी देसार	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६५७	९८४१४५८६०३
५.	उप-सचिव	श्री बिजुकुमार श्रेष्ठ	गरिवी निवारण शाखा	४२११७९०	९८४१२२३१६६
६.	उप-सचिव	श्री चन्द्र बहादुर ठकुरी	सहकारी प्रवर्द्धन शाखा	४२००४२०	९८४१५१३११५

७.	उप-सचिव	श्री बाबुराम भुसाल	योजना तथा नीति तर्जुमा शाखा	४२११९०६	९८४१३५३६८३
८.	उप-सचिव (तथ्याङ्क)	श्री शिवराज न्यौपाने	अनुगमन, मूल्यांकन तथा अनुसन्धान शाखा	४२०००६०	९८४१४४१९५१
९.	शाखा अधिकृत	श्री रोशनी श्रेष्ठ	गरिवी निवारण शाखा	४२०००८०	९८४१२८२६८०
१०.	शाखा अधिकृत	श्री प्रभुनाथ राई	सचिवज्यूको सचिवालय	४२११८६०	९८४१८१४४३६
११.	शाखा अधिकृत	शान्ति महत	सहकारी प्रवर्द्धन शाखा	४२००४२०	९८४१४५६३३६
१२.	शाखा अधिकृत	श्री हरि पौडेल	अनुगमन, मूल्यांकन तथा अनुसन्धान शाखा	४२०००६०	९८४१४९१२०१
१३.	शाखा अधिकृत	श्री लक्ष्मी नारायण बैद्य	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६९०	९८४१३९५१३३
१४.	शाखा अधिकृत	श्री धृता कुमारी खत्री	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६९०	९८४८१७४४५९
१५.	शाखा अधिकृत	श्री नारायण कार्की	योजना तथा नीति तर्जुमा शाखा	४२००४०६	९८४९७६३१३७
१६.	शाखा अधिकृत	श्री गुणा राई	गरिवी निवारण शाखा	४२०००८०	९८४१३६०५२१
१७.	कम्प्यूटर अधिकृत	श्री सनत कुमार न्यौपाने	योजना तथा नीति तर्जुमा शाखा	४२००४०६	९८४१६१५४८०
१८.	लेखा अधिकृत	श्री राजन न्यौपाने	आर्थिक प्रशासन शाखा	४२११५७६	९८४१४३४४०७
१९.	लेखा अधिकृत	श्री बालकृष्ण थापा	आर्थिक प्रशासन शाखा	४२११५७६	९८४१३८०९३४
२०.	लेखापाल	श्री गिरीराज रेग्मी	आर्थिक प्रशासन शाखा	४२११५७६	९८४१३२३५२६
२१.	ना.सु.	श्री अनुपमान उदास	गरिवी निवारण शाखा	४२११७९०	९८०८००६६८७
२२.	ना.सु.	श्री कृष्णप्रसाद भुसाल	स्टोर	४२११६३७	९८४१७०९८९७
२३.	ना.सु.	श्री राधा एम.सी.	कानून शाखा		९८४१३०८९७५
२४.	ना.सु.	श्री भोलानाथ भण्डारी	सहकारी प्रवर्द्धन शाखा	४२११४२०	९८४१५४६७८४
२५.	ना.सु.	श्री राजेश कुमार लम्साल	योजना तथा गरिवी निवारण महाशाखा	४२०००५८	९८४९६९७९६२
२६.	ना.सु.	श्री श्रीप्रसाद तिवारी	मा.मन्त्रीज्यूको सचिवालय	४२०००५५	९८४१४९१२०८
२७.	ना.सु.	श्री अमृता दुरा	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६९०	९८४९३६२६९५
२८.	ना.सु.	श्री सूर्यकुमार श्रेष्ठ	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६९०	
२९.	ना.सु.	श्री भरतमणि सापकोटा	अनुगमन, मूल्यांकन तथा अनुसन्धान शाखा	४२०००६०	
३०.	ना.सु.	श्री भरत कुमार भण्डारी	योजना तथा नीति तर्जुमा शाखा	४२००४०६	
३१.	खरिदार	श्री विरेन्द्र अधिकारी	दर्ता/चलानी		९८४१२५६७९१
३२.	खरिदार	श्री बाबुराम पौडेल	सहकारी तथा व्यवस्थापन महाशाखा	४२११७८१	९८४१७७३५८०
३३.	खरिदार	श्री हरि गोपाल डंगोल	सचिवज्यूको निजी सचिवालय	४२११८६०	९८४१२४८३१८
३४.	स.ले.पा.	श्री सुरेन्द्र पोखरेल	लेखा शाखा	४२११५७६	९८४९६७४५०३
३५.	क.अपरेटर (करार)	श्री समीक्षा मिश्र	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६९०	९८४१७१३३८८
३६.	क. अपरेटर(करार)	श्री प्रतिभा अधिकारी	योजना शाखा	४२००४०६	९८४३०६८८१९
३७.	क.अपरेटर(करार)	श्री महानन्द जोशी	लेखा/स्टोर	४२११६३७	९८०६४८५६२०
३८.	ह.स.चा.(करार)	श्री मिनु गोले	सहकारी तथा व्यवस्थापन महाशाखा		९८४११९७८२९
३९.	ह.स.चा.(करार)	श्री सानुकान्छा श्रेष्ठ	योजना तथा गरिवी निवारण महाशाखा		९८४३७२८९२२
४०.	ह.स.चा.(करार)	श्री रामकृष्ण मानन्धर	सचिवज्यूको सचिवालय		९८४३६०५५३६

४१.	ह.स.चा.(करार)	श्री रामलाल महर्जन	सहकारी प्रवर्द्धन शाखा		९८४१३८४३२५
४२.	ह.स.चा.(करार)	श्री चित्र बहादुर कार्की	योजना तथा नीति तर्जुमा शाखा		९८०८५६८५९०
४३.	ह.स.चा.(करार)	श्री सानुकुमार देसार	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा		
४४.	का. स.	श्री होम बहादुर बस्नेत	योजना तथा गरिबी निवारण महाशाखा	४२०००५८	९८४१७८१७१४
४५.	का. स.	श्री सविना डंगाल	दर्ता/चलानी		९८४१८०७६४०
४६.	का. स. (करार)	श्री अनु तामाङ	मा.मन्त्रीज्यूको सचिवालय	४२०००५५	९८०३०५१५६९
४७.	का. स. (करार)	श्री दिपा कार्की	सचिवज्यूको सचिवालय	४२११८६०	९८४१७५६३५०
४८.	का. स. (करार)	श्री किशोर भुजेल	योजना तथा गरिबी निवारण महाशाखा	४२०००५८	९८६०२९८९५१
४९.	का. स. (करार)	श्री कृष्ण बहादुर खत्री	दर्ता/चलानी		९८१८६१३४०७
५०.	का. स. (करार)	श्री शशिकला खत्री	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	४२११६९०	९८४९४७०५७५
५१.	का. स. (करार)	श्री बिमला दुलाल	लेखा शाखा	४२११५७६	
५२.	का. स. (करार)	श्री अनुसुईया पौडेल	सहकारी तथा व्यवस्थापन महाशाखा	४२११७८१	९८४१०३८५५२

(घ) निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

१. सहकारीको विकास तथा अनुगमन गर्ने ।
२. देशको गरिबीको अवस्था पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने ।
३. सहकारीको माध्यमबाट गरिबी निवारणमा सहयोग गर्ने ।

(ङ) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

महाशाखा तथा शाखाको कार्यविवरण

क) सहकारी तथा व्यवस्थापन महाशाखा

❖ सहकारी र गरिबी निवारण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने,
❖ सहकारी र गरिबी निवारण सम्बन्धी कानून, नियम तर्जुमा गर्ने,
❖ अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी संगठनसंग समन्वय र सम्पर्क गर्ने,
❖ जिन्सी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
❖ कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य,
❖ राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड सम्बन्धी कार्य गर्ने,
❖ सहकारी सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य,
❖ निर्देशित अन्य कार्य ।

१. प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

● आन्तरिक प्रशासन,

- कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी,
- स्वदेशी एंव वैदेशिक छात्रवृति, तालिम आदि सम्बन्धी कार्य,
- तोकिएका अन्य कार्य ।

२. <u>सहकारी प्रवर्द्धन शाखा</u>

- सहकारी शिक्षा, सूचना र तालिम सम्बन्धी,
- सहकारी संघ संस्थाको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी,
- सहकारी प्रवर्द्धन सम्बन्धी लक्षित कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- सरकार-सहकारी साझेदारी कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- सहकारी संघ संस्थाको सुशासन सम्बन्धी,
- पुराना संघ संस्था सम्बन्धी कार्य,
- तोकिएका अन्य कार्य ।

३. <u>ऐन, नियम परामर्श शाखा</u>

- सहकारी ऐन, नियम सम्बन्धी,
- सहकारी एंव गरिबी निवारण सम्बन्धी संघ संस्थाको मापदण्ड तर्जुमा गर्ने,
- मन्त्रालय सम्वद्ध ऐन नियमको तर्जुमा,
- तोकिएका अन्य कार्य ।

४. <u>आर्थिक प्रशासन शाखा</u>

- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण काम,
- बेरुजु फछ्र्यौट सम्बन्धी काम,
- तोकिएका अन्य कार्य ।

ख) योजना तथा गरिबी निवारण महाशाखा

- ❖ सहकारी र गरिबी निवारण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको समन्वय, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने,
- ❖ सहकारी संघ संस्थाको विकास, सुदृढीकरण र नियमन गर्ने,
- ❖ सहकारीको प्रवर्द्धन र संरक्षण गर्ने,
- ❖ सहकारी र गरिबी निवारणसंग आवद्ध संघ संस्थाको अनुगमन, रेखदेख र नियमन गर्ने,
- ❖ सहकारी र गरिबी निवारणसंग सम्बन्धित अन्तर मन्त्रालयगत कार्यको समन्वय गर्ने,
- ❖ सीमान्तकृत, विभिन्न वर्ग र समुदायमा रहेका गरिबको पहिचान गर्ने,
- ❖ सहकारी र गरिबी निवारणका क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाको प्रवर्द्धन, कामको समन्वय, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने,
- ❖ सहस्राब्दी विकास लक्ष्य (गरिबी निवारण सम्बन्धी) हासिल गर्ने सम्बन्धी विषय

- ❖ सहकारी संघ संस्थाको अधावधिक विवरण तयार गर्ने,
- ❖ निर्देशित अन्य कार्य ।

१. <u>योजना तथा नीति तर्जुमा शाखा</u>

- सहकारी एंव गरिबी निवारण सम्बन्धी वार्षिक र अवधिक योजना तर्जुमा,
- सहकारी एंव गरिबी निवारण सम्बन्धी नीति निर्माण गर्ने,
- सहकारी संघ संस्थाहरुलाई संचालन तथा पूँजीगत अनुदान सहयोग सम्बन्धी,
- सहकारी एंव गरिबी निवारण सम्बन्धी क्षेत्रीय एंव अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुसंगको सम्बन्ध,
- तोकिएका अन्य कार्य ।

२. <u>गरिबी निवारण शाखा</u>

- गरिबी निवारण कोष सम्बन्धी,
- गरिबी निवारण सम्बन्धी मापदण्डको निर्धारण, रेखांकन ९:बउउष्लन० तथा पहिचान गर्ने,
- गरिबीको स्थिती र अवस्था बारे अध्ययन र अनुसन्धान गर्ने,
- गरिबी निवारणका लक्षित कार्यक्रम संचालन र समन्वय गर्ने,
- गरिबी निवारणसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय एंव अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थासित सम्पर्क एंव समन्वय गर्ने,
- तोकिएका अन्य कार्य ।

३. <u>अनुगमन, मूल्यांकन तथा अनुसन्धान शाखा</u>

- सहकारी संघ संस्थाको अनुगमन र नियमन,
- सहकारी सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान,
- सहकारीको राष्ट्रिय तथ्यांक व्यवस्थापन,
- तोकिएका अन्य कार्य ।
- सहकारी एंव गरिबी निवारण सम्बन्धी कार्यक्रम/आयोजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन ।

(च) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

सि.नं.	**कामको विवरण**	**काम सम्पन्न गर्ने अवधि**	**सम्पर्क अधिकारी/महाशाखा प्रमुख/शाखा प्रमुख**	**लाग्ने दस्तुर**
१.	मन्त्रालयसित सम्बन्धित सूचनाहरु उपलब्ध गराउने	१५ दिन भित्र	सूचना अधिकारी	• सामान्य आकारको कागजमा सूचनाको लागि प्रतिपृष्ठ रु. ५।- • ठूलो आकारको कागजमा सूचनाको लागि प्रतिपृष्ठ रु. १०।- • प्रति डिस्केट, सिडि रु. ५०।-
२.	सम्पादित कार्यको	१५ दिन भित्र	लेखा प्रमुख	नलाग्ने

	भुक्तानी			
३.	धरौटी फिर्ता	१५ दिन भित्र	लेखा प्रमुख	नलाग्ने
४.	भन्सार छुट सुविधा	७ दिन	सहकारी प्रवर्द्धन शाखा प्रमुख	नलाग्ने

(छ) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी
शाखा, महाशाखा तथा सचिब स्तर
(ज) निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सि.नं.	कामको विवरण	सम्पर्क अधिकारी/महाशाखा प्रमुख/शाखा प्रमुख	गुनासो सुन्ने अधिकारी
१.	मन्त्रालयसित सम्बन्धित सूचनाहरु उपलब्ध गराउने	सूचना अधिकारी	सचिब
२.	सम्पादित कार्यको भुक्तानी	लेखा प्रमुख	सचिव
३.	धरौटी फिर्ता	लेखा प्रमुख	सचिब
४.	भन्सार छुट सुविधा	सहकारी प्रवर्द्धन शाखा प्रमुख	सचिब

(झ) सम्पादन गरेको कामको विवरण

१. राष्ट्रिय गरिबी निवारण नीति तर्जुमा सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम

सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको अगुवाई तथा एक्सनएड अन्तर्राष्ट्रिय नेपाल र होमनेट नेपालसँगको सहकार्यमा **राष्ट्रिय गरिबी निवारण नीति** तर्जुमाको कार्यलाई अगाडि बढाईएकोमा विभिन्न चरणमा भएको विज्ञ तथा सरोकारवाला निकायहरुसंगको छलफल तथा अन्तर्क्रिया पश्चात नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा उपर छलफल गरी राय सुझाव प्राप्त गर्ने उद्देश्यले मिति २०७१ कार्तिक २४ गते पूर्वाञ्चलस्तरीय क्षेत्रीय गोष्ठी विराटनगरमा सम्पन्न भयो ।

उक्त गोष्ठीमा ‘गरिबीको बुझाई र अवधारणा’, ‘नीतिसंग सम्बन्धित केही प्रमुख सवाल’, ‘नीति मस्यौदा तर्जुमा प्रक्रिया’ र ‘प्रस्तावित नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा’ गरी ४ वटा कार्यपत्र उपर सम्बन्धित सरकारी निकाय, अभियानकर्ता, पेशाकर्मी, प्राध्यापक, सरोकारवाला संस्थाहरु तथा गरीबहरुको पक्षमा वकालत गर्ने अधिकारकर्मीहरु, सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको सक्रिय सहभागिता रहेको थियो । उक्त नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा उपर छलफल गरी राय सुझाव प्राप्त गर्ने उद्देश्यले मिति २०७१ कार्तिक २८ गते यस मन्त्रालयका सचिव श्री श्रीधर गौतमको अध्यक्षता पश्चिम क्षेत्रीय गोष्ठी नेपालगञ्चमा आयोजना गरिएको थियो ।

उक्त गोष्ठीमा ‘गरिबीको बुझाई र अवधारणा’, ‘प्रस्तावित नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा’ बारेमा २ वटा कार्यपत्र उपर सम्बन्धित सरकारी निकाय, अभियानकर्ता, पेशाकर्मी, प्राध्यपक, सरोकारवाला संस्थाहरु तथा गरीबहरुको पक्षमा वकालत गर्ने अधिकारकर्मीहरु सहित ७७ जना अन्य सरोकारवालाहरुको सक्रिय सहभागिता रहेको थियो ।

२. सहकारी तथा गरिवी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तयारीको कार्य प्रारम्भ

सहकारी तथा गरिवी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) कार्यान्वयनको लागि परामर्शदाता छनौट भई 2071 मार्ग ५ गते यस मन्त्रालय र परामर्शदाता सफ्टेक फाउण्डेशन, प्रा.लि., डिल्लीबजार, काठमाडौबीच संझौता सम्पन्न भई कार्यारम्भ भएको छ । यस क्रममा मन्त्रालयमा आयोजित कार्यक्रममा यस आधुनिक प्रविधिमा आधारित सूचना प्रणालीको परिकल्पना, विकास, कार्यान्वयन र सहजीकरणका सम्बन्धमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने तथा परामर्शदाताबाट मन्त्रालय, सहकारी विभाग, राष्ट्रिय सहकारी संघ लगायत विषयगत केन्द्रिय संघहरुका प्रतिनिधिहरु, जि.आई.जेड लगायत अन्य सरोकारवालाहरु बीच प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने कार्य समेत सम्पन्न भएको छ । यसका साथै बजेट बक्तव्यमा समेत उल्लेख भएको प्रस्तुत कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरुपमा कार्यान्वयन गर्न र आई परेका समस्याहरुलाई समयमै पहिचान गरी समाधान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्न मन्त्रालयका सचिवको अध्यक्षतामा सात सदस्यीय **समन्वय समिति** र परामर्शदाताले गरेको कार्यको नियमित अनुगमन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयमा सहजीकरण गर्न उपसचिव श्री बाबु राम भुसालको अध्यक्षतामा तीन सदस्यीय **कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति** समेत गठन भएको छ ।

३. वार्षिक कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनसम्बन्धी गोष्ठी

मन्त्रालय र मातहत निकायहरुबाट चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरुलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारीरुपमा सम्पन्न गर्न वार्षिक कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनसम्बन्धी दुई दिवसीय कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न भएको छ । मन्त्रालयका सचिव श्री श्रीधर गौतमको अध्यक्षतामा सम्पन्न उक्त गोष्ठीमा मन्त्रालयका सहसचिव श्री सुरेश प्रधान, राष्ट्रिय योजना आयोगका उपसचिव श्री श्याम भण्डारी र अर्थ मन्त्रालयका उपसचिव श्री भिष्म प्रसाद भुसालले विभिन्न तीनबटा कार्यपत्रहरु प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । उक्त कार्यक्रममा मन्त्रालयका शाखा प्रमुखहरु एवं अधिकृत कर्मचारीहरु, सहकारी विभागका रजिष्ट्रार लगायत योजना शाखा तथा लेखा शाखाका पदाधिकारीहरु लगायत राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड एवं कागमाडौं उपत्यका भित्रका डि.स.का.का प्रमुखहरुको सहभागिता रहेको थियो । सो कार्यक्रममा उल्लेखित निकायहरुबाट चालु आर्थिक वर्ष २०७१।७२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना, वर्तमान समस्याहरु तथा कार्यक्रम कार्यान्वयका चुनौतिहरु र आगामी कार्यदिशाका सम्बन्धमा प्रस्तुतिकरण गरिएको थियो । कार्यक्रमको अन्त्यमा रजिष्ट्रार विष्णुहरि पौडेल, सहसचिव श्री सुरेश प्रधान र सचिव श्री श्रीधर गौतमबाट वार्षिक कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि विविध समस्या एवं चुनौतिहरुका सम्बन्धमा अबलम्बन गर्न सकिने उपायहरु र सहभागीहरुबाट उठाइएका जिज्ञासाहरु उपर सम्बोधन गर्ने कार्य भएको थियो ।

४. गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी डाटाईन्ट्री र स्क्यानिङ्को कार्य सम्पन्न

गरिव घरपरिवार पहिचान र परिचय पत्र व्यवस्थापन तथा वितरण समन्वय बोर्डको सचिवालय अन्तर्गत संचालित २५ जिल्लाहरुको गरिव घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी तथ्यांकको स्क्यानीङ, प्रविष्टी कार्य र बिश्लेषण गर्ने कार्य २०७१ बैशाख पहिलो हप्तामा शुरु भई २०७१ कार्तिक मसान्तमा समाप्त भएको छ । उक्त कार्य गर्न बोर्ड सचिवालयको तर्फबाट खुला प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट सेवा प्रदायक संस्था (Softtech Foundation Pvt. Ltd JV with Network Associates Pvt. Ltd) छनौट गरी सो कार्य गर्न जिम्मा दिइएको थियो । तथ्यांकको बिश्लेषण पश्चात गरिव घरपरिवार पहिचान र परिचयपत्र व्यवस्थापन तथा वितरण समन्वय बोर्ड बैठकबाट गरिव घरपरिवार पहिचान गर्ने मापदण्ड र आधार तय गरी सो को आधारमा

सम्बन्धित जिल्लाहरुमा गरिव घरपरिवार पहिचान गरी परिचयपत्र वितरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईने निर्णय भएको छ ।

विविध जानकारी

- SAARC Human Resources Development Centre (SHRDC) पाकिस्तान र राष्ट्रिय योजना आयोगको संयुक्त आयोजनामा मिति २०७१ मंसिर १७-१९ तदनुसार नोभेम्बर ३-५, २०१४ मा आयोजित 'Social Security for Reducing Vulnerability of the Poor in the SAARC Region' सम्बन्धी कार्यशालामा बंगलादेश, भूटान, श्रीलंका, अफगानिस्तान, पाकिस्तान र नेपाल लगायतका विभिन्न सदस्य राष्ट्रहरुको सहभागिता रहेको थियो । उक्त कार्यशालामा नेपालबाट राष्ट्रिय योजना आयोग, श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय, महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण मत्रालय, शिक्षा मन्त्रालय र सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको सहभागिता रहेको थियो । सो कार्यशालामा यस मन्त्रालयका तर्फबाट उप-सचिव द्वय श्री बिजुकुमार श्रेष्ठ, श्री रमेश कुमार पुडासैनी र शाखा अधिकृत श्री गुणा राईको सहभागिता रहेको थियो ।
- WUPAP आयोजनाको रोल्पा र दैलेखमा संचालित कार्यक्रमहरुको मिति २०७१ मार्ग २६ देखि पौष ३ सम्म मन्त्रालयका उपसचिव द्धय श्री सानुकाजी देसार, श्री बिजुकुमार श्रेष्ठ, लेखापाल श्री गिरीराज रेग्मी र स्टोर प्रमुख श्री कृष्णप्रसाद भुसाल रहेको टोलीले स्थलगत अनुगमन र निरीक्षण सम्पन्न गरेको थियो ।
- मिति २०७१ मंसिर २२ देखि २६ सम्म GIZ द्धारा आयोजित Facilitation & Moderation Skills सम्बन्धी तालिममा विभिन्न मन्त्रालय तथा निकायका करिब १६ जना पदाधिकारीहरुको सहभागिता रहेको थियो । सो कार्यक्रममा यस मन्त्रालयका तर्फबाट शाखा अधिकृत श्री गुणा राईको सहभागीता रहेको थियो ।
- मिति २०७१ कार्तिक १६ गते देखि १७ सम्म साना किसान विकास वैंकद्धारा आयोजित साना किसान सम्मेलनमा यस मन्त्रालयका तर्फबाट उपसचिव श्री बिजुकुमार श्रेष्ठ भाग लिनु भएको थियो ।
- नेपाल सरकार (सचिवस्तर) मिति २०७१।७।४ को निर्णयानुसार, अन्तर्राष्ट्यि गैरसरकारी संस्था The Mercy Corps, UK को सहयोगमा सञ्चालित Protecting and Mainstreaming Informal Sector Safety Nets (PROMISE) नामक परियोजनाको अन्तिम मूल्यांकन गर्न उपरोक्त कार्यक्रमसंग सम्बन्धित विशेषज्ञ प्रतिनिधिको रुपमा यस मन्त्रालयका उप-सचिव श्री बिजुकुमार श्रेष्ठ मनोनयन हुनु भएको छ ।
- नेपाल सरकार माननीय मन्त्रीस्तरको २०७१।७।४ को निर्णयानुसार राष्ट्रिय सहकारी बिकास बोर्डको कार्यकारी समितिमा श्री देब बहादुर खत्री (मध्ये पश्चिमाञ्चल बिकास क्षेत्रका सहकारी वा सामाजिक कार्यकर्ता मध्येबाट प्रतिनिधित्व हुने), श्री उमा दाहाल (महिला सहकारी कार्यकर्ताबाट प्रतिनिधित्व हुने), श्री भरत बहादुर बिष्ट (सुदुर पश्चिमाञ्चल बिकास क्षेत्रका सहकारी वा सामाजिक कार्यकर्ता मध्येबाट प्रतिनिधित्व हुने), श्री कैलाशभक्त प्रधानाङ्ग (सम्बन्धित बिषयका बिशेषज्ञ मध्येबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी), श्री बिनोद कुमार दत्त (पूर्वाञ्चल बिकास क्षेत्रका सहकारी वा सामाजिक कार्यकर्ता मध्येबाट प्रतिनिधित्व हुने), श्री दिपक प्रसाद पौडेल (मध्यमाञ्चल बिकास क्षेत्रका सहकारी वा सामाजिक कार्यकर्ता मध्येबाट प्रतिनिधित्व हुने) को सदस्य पदमा २/२ वर्षका लागि मनोनयन गरिएको छ ।
- नेपाल सरकारको (मं.प.) को २०७१।७।२० को निर्णयानुसार गरिब घरपरिवार पहिचान र परिचयपत्र बितरण तथा व्यवस्थापन समन्वय बोर्डको कार्यकारी उपाध्यक्ष पदमा बढीमा मिति २०७२ असार मसान्त सम्मका लागि श्री चिन्तन पौडेललाई नियुक्ति गरिएको छ ।

(ञ) सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख

नाम: श्री श्रीघर गौतम

पद: सचिव
सम्पक नं ४२११८६०
मोबाइल नं ९८५१०९५२००
इमेल: shreedhar.gautam@mocpa.gov.np

सूचना अधिकारीको नाम: श्री बिजु कुमार श्रेष्ठ
पद: उप-सचिव
सम्पर्क नं.४२११७९०
मोबाइल नं. ९८४१२२३१६६
इमेल: biju_ks2013@hotmail.com

(ट) ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिकाको सूची

१. सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयसंग सम्बन्धित नीतिहरु निम्नानुसार रहेका र तिनीहरु मध्ये केहि तयार भैसकेका र केहि परिमार्जनको आवस्थामा समेत रहेका छन् :

(क) सहकारी ऐन , २०४८
(ख) सहकारी नियमावली, २०४९
(ग) गरिब घरपरिवार पहिचान तथा परिचय पत्र व्यवस्थापन र वितरण कार्यविधि २०६९
घ) गरिब घरपरिवार पहिचान तथा परिचय पत्र व्यवस्थापन र वितरण आर्थिक निर्देशिका २०६९
(ङ) राष्ट्रिय सहकारी नीति २०६९

उपरोक्त नीति कार्यान्वयनका रणनीतिहरु निर्माण तथा परिमार्जनका क्रममा रहेका छन् ।

२. सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको कार्यक्रम आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरे अनुरुप वार्षिक रुपमा तर्जुमा गरी स्विकृत भए बमोजिम हुनेछ ।

(ठ) आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण
०७१ श्रावण देखि ०७१ पौष सम्मको खर्चको फांटवारी संलग्न छ ।

(ड) अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण

आ. व. २०७०/०७१ मा मन्त्रालयबाट सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरुको सारांश निम्नानुसार छन् :

- पश्चिम उच्च पहाडी गरिबी निवारण आयोजना(बझाङ्ग,बाजुरा, दैलेख,जाजरकोट,रुकुम,रोल्पा,कालिकोटगरि ८ जिल्लामा संचालन)
- गरिब घरपरिवार पहिचान तथा परिचयपत्र व्यवस्थापन र वितरण वोर्ड (२५ जिल्लामा गरिब घरपरिवार कार्य सम्पन्न)
- सहकारी क्षेत्र सुदृढीकरण कार्यक्रम

(ढ) सार्वजनिक निकायको वेभसाईट भए सोको विवरण

www.mocpa.gov.np

(ण) सार्वजनिक निकायका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण

वार्षिक प्रतिवेदन, बुलेटिन, अन्य प्रकासनहरु

(त) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

नभएको